

OSNOVNA ŠOLA
Antona Šibelja - Stjenka KOMEN
Komen 61 a
6223 Komen

Vzgojni načrt

Komen, april 2024

Ravnateljica:
Dunja Peric, prof.

Kazalo vsebine

VZGOJNI NAČRT Osnovne šole Antona Šibelja-Stjenka Komen.....	3
1. UVOD.....	3
1.1 ZAKONSKA PODLAGA IN NAMEN.....	3
1.2 POMEN VZGOJNEGA NAČRTA.....	3
1.3 VIZIJA ŠOLE.....	3
2. VSEBINA.....	5
2.1 DOSEGANJE IN URESNIČEVANJE CILJEV IN VREDNOT.....	5
2.2 VZGOJNA NAČELA.....	6
2.3. VZAJEMNO SODELOVALNI ODNOS S STARŠI.....	7
2.4. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE.....	8
2.5. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE.....	8
2.6 VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI.....	11
3. URESNIČEVANJE, VELJAVNOST IN UPORABNOST VZGOJNEGA NAČRTA .. Napaka! Zaznamek ni definiran.	

Na podlagi 60. e člena Zakona o osnovni šoli - ZOsn (Uradni list RS, št. 81/06 – UPB, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16-ZOFVI-L); je svet Osnovne šole KOMEN, dne 23. 4. 2024 sprejel

VZGOJNI NAČRT Osnovne šole Antona Šibelja-Stjenka Komen

1. UVOD

1. 1 ZAKONSKA PODLAGA IN NAMEN

Vzgojni načrt Osnovne šole KOMEN je temeljni dokument za delo na vzgojnem področju. Oblikujejo ga strokovni delavci šole ob sodelovanju staršev in učencev.

Vzgojni načrt je oblikovan na podlagi:

- ✓ Zakona o osnovni šoli,
- ✓ učnih načrtov za posamezne predmete,
- ✓ obvestil ministrstva, pristojnega za šolstvo in šport.

V vzgojnem načrtu uporabljeni izrazi, zapisani v slovnični obliki moškega spola, so uporabljeni kot nevtralni in veljajo enakovredno za oba spola.

Vzgojni načrt je dokument, ki se na osnovi spremljave in evalvacije dopolnjuje in nadgrajuje.

1. 2 POMEN VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt:

- ✓ spodbuja delovanje šole na ravni odnosov in krepi pozitivno klimo med vsemi vključenimi v vzgojno-izobraževalni proces;
- ✓ je dogovor o enotnem vzgojnem delovanju vseh udeležencev v procesu vzgoje in izobraževanja;
- ✓ je dogovor za premišljeno, organizirano, ciljno naravnano delovanje šole in vsakega zaposlenega v njej;
- ✓ je dogovor za avtonomno ustvarjanje pravil življenja v šoli ter sodelovanja z okoljem;
- ✓ je načrt za enotno delovanje in enoten pogled na ključne vzgojne ukrepe;
- ✓ je vnaprejšnji dogovor med delavci šole, učenci in starši.

1. 3 VIZIJA ŠOLE

Podlaga vzgojnemu načrtu šole je **vizija šole**, ki vsebuje temeljne vrednote, značilne za našo šolo in je bila oblikovana konec šolskega leta 2007/2008. Vizijo smo oblikovali na podlagi izvedene raziskave o stanju naše šole na področju vrednot, ki jih uresničujemo. Sodelovali so strokovni delavci šole, starši in učenci.

Vizija Osnovne šole Antona Šibelja - Stjenka Komen se glasi:

V zdravem okolju, ob podpori staršev in skupnosti pomagamo razvijati vedoželjne, strpne, odgovorne mladostnike, pripravljene na izzive prihodnosti.

Vizija nam bo tako smerokaz na poti k odličnosti, to je k instituciji:

- a) ki bo učencem nudila varno, zdravo in spodbudno učno okolje,
- b) ki bo učencem dajala znanja, primerljiva z znanji vrstnikov po domovini in tujini,
- c) ki bo razvijala motivacijo za učenje pri vsakem posamezniku in ustvarjala pogoje za razvijanje individualnih potencialov mladih,
- d) ki bo mlade usposabljala za prilagajanje na življenje hitrih sprememb in omejenih naravnih virov,
- e) ki bo mladim pomagala ozaveščati vrednote spoštovanja, strpnosti, sodelovanja, narodnega ponosa,
- f) ki bo strokovno, razvojno naravnana, komunikativna: odprta za pobude iz okolja in hkrati krepko usidrana v svoje okolje.

Zastavljene cilje bomo realizirali z aktivnostmi, ki bodo prilagojene starostni stopnji otrok in usklajene s potrebami in okoliščinami:

a) Varo, zdravo in spodbudno učno okolje

- urejanje šolskih prostorov in okolice šole,
- ustvarjanje prijetnega vzdušja v šolskih prostorih,
- izvajanje dejavnosti v okviru Eko šole, Zdrave šole, Kulturne šole, Simbioze šole in drugega.

b) Znanja, primerljiva z znanji vrstnikov po domovini in tujini

- iskati možnosti in načine medpredmetnega povezovanja in osmišljanja šolskega znanja,
- posredovano znanje iz različnih strok prenesti v življenje, jih smiselno povezati med seboj,
- prebujati, razvijati in izoblikovati ustvarjalnost in samostojno reševanje nalog s pomočjo raznolikih učnih procesov,
- izboljšati bralno pismenost in motivacijo za branje.

c) Motivacija za učenje pri vsakem posamezniku, pogoji za razvijanje individualnih potencialov mladih

- izvajati raznoliko učno prakso z uporabo sodobnih didaktičnih pristopov,
- uresničevanje koncepta dela z nadarjenimi (dodatni pouk, interesne dejavnosti, tekmovanja, natečaji, projekti, raziskovalne naloge, delavnice ...),
- izvajanje individualiziranih programov, potrebne prilagoditve, javna dela, dopolnilni pouk ...),
- individualizacija in diferenciacija v okviru pouka, domačih nalog ...

č) Prilagajanje mladih na življenje hitrih sprememb in omejenih naravnih virov

- razvijanje pozitivne samopodobe učencev z razvijanjem močnih področij,
- ponudba obogatitvenih programov z različnih področij (šport, kamnoseštvo, natečaji ...)
- aktivno pristopati k varovanju okolja in skrbi za trajnostni razvoj,
- aktivnosti za konstruktivno reševanje problemov, konfliktov, spoprijemanje s stresom.

d) Ozaveščanje vrednot spoštovanja, strpnosti, sodelovanja, narodnega ponosa

- upoštevati šolska pravila za uresničitev izobraževalnih ciljev in za doseganje vrednot: strpnosti, spoštovanja, solidarnosti, odgovornosti,

- razvijanje kulture sporazumevanja (pozdravljanje in naslavljanje),
- sprejem prvošolcev v šolsko skupnost,
- oblikovati kritično odprtost do družbenega okolja z upoštevanjem pravice do drugačnosti,
- sodelovanje z invalidno mladino,
- sodelovanje z vrtcem in šolami v domovini in zamejstvu,
- postavljati določene zahteve v skladu z letnimi pripravami in vzgojnimi plani razrednikov z namenom razvijanja samostojnosti, neodvisnosti in interesov mladih,
- vzpostavljati ustrezno kulturo sobivanja z dobrimi medsebojnimi odnosi,

e) Strokovno, razvojno naravnana in komunikativna ustanova, odprta za pobude iz okolja in hkrati krepko usidrana v svoje okolje

- sodelovanje pri aktivnostih, ki jih ponujajo ustanove, društva, institucije...
- šolska skupnost in šolski parlament pomagata pri sooblikovanju življenja in dejavnosti na šoli,
- poklicna vzgoja,
- v okviru inovacijskega projekta okrepiti vlogo in pomen razrednika ter sorazrednika,
- izkoristiti možnosti in priložnosti za aktiven pristop k sooblikovanju kulturnega, športnega in sploh družabnega življenja v kraju in občini,
- ustvarjati možnosti in pogoje za aktivno sodelovanje staršev in občanov v šoli,
- krepiti medgeneracijsko sodelovanje z ozaveščanjem pomena prenosa znanja in izkušenj ...

2. VSEBINA

Vzgojni načrt vsebuje:

- a. cilje in vrednote,
- b. vzgojna načela,
- c. vzajemno sodelovalni odnos s starši,
- d. vzgojne dejavnosti (proaktivne dejavnosti in svetovanje ter usmerjanje učencev),
- e. vzgojne postopke in ukrepe,
- f. pohvale, priznanja in nagrade,
- g. vzgojne opomine.

2.1 DOSEGANJE IN URESNIČEVANJE CILJEV IN VREDNOT

Vsi si želimo, da bi skupno razvijali sledeče vrednote:

- a) odgovornost,
- b) prijateljstvo,
- c) medsebojno spoštovanje,
- d) upoštevanje pravil lepega vedenja,
- e) medsebojno sodelovanje,
- f) poštenje,
- g) znanje,

- h) strpnost in sprejemanje drugačnosti,
- i) sprejemanje samega sebe,
- j) drugo: solidarnost, samostojnost, varnost, skrb za okolje ...

Za doseganje in uresničevanje ciljev osnovnošolskega izobraževanja bomo v šoli:

- zagotavljali kakovostno vzgojno-izobraževalno delo in pogoje za delo, ki bo omogočalo osebni razvoj vsakega posameznega učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi;
- z različnimi dejavnostmi, predavanji, ogledi in obiski spodbujali skladni telesni, spoznavni, čustveni, moralni, duhovni in socialni razvoj učencev z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- organizirali različna srečanja, kjer bodo učenci s sodelovanjem razvijali medsebojno strpnost, spoštovanje, sprejemanje drugačnosti;
- ob državnih in kulturnih praznikih organizirali proslave, prireditve in kulturne dejavnosti, s katerimi bomo spodbujali državljansko odgovornost ter razvijali zavest o državni pripadnosti in narodni identiteti ter vedenja o zgodovini Slovencev in njihovi kulturni ter naravni dediščini;
- s projekti, tekmovanji in sodelovanji bomo pri učencih razvijali pismenosti v slovenskem jeziku kot tudi sporazumevanje v tujih jezikih ter razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju.

2.2 VZGOJNA NAČELA

Vzgoja temelji na naslednjih načelih proaktivnega delovanja:

- načelo oblikovanja okolja za optimalno življenje in delo v šoli v fizičnem, psihosocialnem in duhovnem smislu (primerna oprema, strokovnost, uporaba raznovrstnih oblik in metod dela, premišljeno uvajanje novosti, zagotavljanje varnosti in zaupnosti, razvijanje pripadnosti skupini, oddelku, šoli ... ,
- načelo personalizacije (omogočiti vsakemu učencu optimalen razvoj glede na dane potencialne ob upoštevanju podpore iz okolja, zavzetosti za vsakega posameznika, spodbujanja k odličnosti posameznikov in odnosov), (pri izrekanju vzgojnih ukrepov obravnavamo učenca kot posameznika s svojimi posebnostmi),
- načelo sodelovanja, vključevanja in strpnosti, skupnega reševanja problemov (doslednost v izvajanju dogovorjenih postopkov, delitev odgovornosti glede na strokovne in druge pristojnosti ...)
- načelo odgovornosti slehernega zaposlenega, učenca in starša,
- načelo doslednosti in poenotenosti ravnanj strokovnih delavcev,
- načelo pozitivne naravnosti (senzibiliziranje posameznikov, da opazijo in ovrednotijo napredek, močnih področij, doprinos h kvaliteti vzgojno-izobraževalnega dela, zaupanje, da obstajajo rešitve problemov ...)

2.3. VZAJEMNO SODELOVALNI ODNOS S STARŠI

2.3.1. Uresničevanje pravic in dolžnosti

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki razvijajo **vzajemno-sodelovalni odnos** na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujejo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr.: restitucija).

Starši se vključujejo v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci, ali kadar njihovi otroci kršijo pravila šole. Šola usmerja starše v starševske delavnice, šolo za starše, svetovalne centre in druge ustanove.

V posameznih primerih, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov, povezanih z njihovimi otroki ali jih zanemarjajo, šola izvede naslednje postopke:

- učitelj ali svetovalni delavec starše (oba) po telefonu obvesti o problemu in jih povabi na razgovor v šolo,
- učitelj ali svetovalni delavec pisno povabi starše (oba) na razgovor,
- ravnatelj pošlje staršem pisno povabilo s povratnico,
- šola obvesti druge zunanje institucije (CSD, ...).

2. 3. 2 Načini medsebojnega obveščanja

Šola bo starše obveščala o dogodkih, ki zadevajo njihovega otroka ustno, po telefonu ali pisno. Starši so šoli dolžni posredovati telefonsko številko, na kateri so vedno dosegljivi.

Po telefonu bomo starše, kot nujno obvestilo, obvestili o dogodkih, ki zadevajo:

- bolezen ali poškodbo njihovega otroka,
- povzročitev večje materialne škode,
- težje kršitve šolskega reda, ki posredno ali neposredno zadevajo njihovega otroka,
- druge, individualno ali skupinsko dogovorjene zadeve.

Osnovna šola mora sodelovati z zdravstvenimi zavodi pri izvajanju zdravstvenega varstva učencev, zlasti pri izvedbi obveznih zdravniških pregledov za otroke, vpisane v 1. razred, rednih sistematičnih zdravstvenih pregledov v času šolanja in cepljenj. Na področju zdravstvenega varstva učencev šola sodeluje s starši, tako da:

- jih obvešča o zdravstvenih (v dogovoru z ZD Sežana-šolsko ambulanto), zobozdravstvenih pregledih in cepljenjih učencev,
- jih obvešča o zdravstvenih težavah ali poškodbah v času bivanja v šoli.

Starši so dolžni čimprej obvestiti razrednika, da bo učenec odsoten, če le-ta zboli. V primeru odsotnosti otroka le tega odjavijo od šolske prehrane preko portala Moja malica. Opravičevanje izostankov od pouka ureja 53. člen Zakona o osnovni šoli – 5 dni po vrnitvi otroka v šolo.

V primeru koriščenja prostih dni starši 5 dni prej napovejo odsotnost. V primeru koriščenja daljše odsotnosti je potrebna odobritev ravnatelja.

Starši so se na dopoldansko in popoldansko pogovorno uro dolžni predhodno najaviti (vsaj 1 dan prej). Na pogovornih urah je prisoten tudi sorazrednik.

Druge oblike sodelovanja: še naprej bomo negovali utečene in v praksi potrjene oblike sodelovanja.

2. 4. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE

2. 4.1 Proaktivne, preventivne dejavnosti in vzpodbude

Proaktivne (preventivne) vzgojne dejavnosti oblikujejo učno okolje, v katerem se učenci počutijo varne, sprejete, so uspešni, ustvarjalni, iniciativni, svobodni z upoštevanjem omejitev, ki jih postavlja skupnost. Temeljijo na kakovostnem organiziranju učenja, vzajemnem spoštovanju, odgovornosti in visokih pričakovanjih na področju učenja in medsebojnih odnosov.

Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju proaktivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe in razvijali svojo samostojnost ter odgovornost.

Proaktivne dejavnosti obsegajo:

- Ustvarjanje ugodnega in vzpodbudnega učnega okolja,
- Razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, izvajanje dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost in sodelovanje.
- Oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja – pravila šole in oddelka (objavljena v zvezku učencev ali v dnevniku).
- Aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi.
- Sistematično razvijanje socialnih veščin, prostovoljno delo, vrstniška pomoč.
- Poudarjanje in nagrajevanje (ob koncu šolskega leta) zglednega vedenja učencev, pogovori o takem vedenju.
- Obravnavanje različnih življenjskih problemov vrstnikov in odraslih in usposabljanje za uspešno reševanje takih problemov.
- Navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti, vzpodbujanje zavedanja svobode in omejitev v izbiranju vedenja.
- Vrstniško svetovanje in posredovanje.
- Izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost.
- Načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole.
- Spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi ter s spoznavanjem stališč in predlogov vseh udeležениh.
- Povečanje nadzora na določenih situacijah (malica, odmori ...).
- Odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, njihovo načrtno reševanje.
- Druge dejavnosti, ki jih načrtuje in izvaja šola.

2. 4.2 Svetovanje in usmerjanje

2.4.2.1 Osebni svetovalni pogovori

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, delom, odnosih z drugimi, razvijanju samopresoje in prevzemanju odgovornosti.

Svetovanje in usmerjanje spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole, zavedanje svobodnih izbir v mejah, ki jih postavlja skupnost in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatičnega vživljanja v druge,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija ... ,
- razvijati pozitivno samopodobo,
- dosežati druge cilje, ki si jih zastavi šola.

Dogovor, na katerem sodelujejo strokovni delavci, starši in učenec opredeljuje cilje, odgovornosti sodelujočih in morebitne izjeme. Dogovori se vodijo v pisni obliki in so podpisani z vseh treh strani.

Strokovni delavec presodi, v katerih primerih bo k svetovalnemu razgovoru povabil tudi starše. Pri tem je dolžan spoštovati sprejete akte in interne dogovore.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovornih ur, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole. Posebno vlogo ima svetovalni delavec šole.

Svetovanje in usmerjanje, povezano z reševanjem individualnih ali skupinskih problemov učencev, izvajajo za to usposobljeni strokovni delavci ali vrstniki.

2.5. Pohvale, priznanja in nagrade

Pohvale, priznanja in nagrade se podeljujejo javno ob koncu šolskega leta najuspešnejšim posameznikom. Pohvale, priznanja in nagrade predlagajo oddelčne skupnosti, skupnost učencev šole, razrednik, drugi strokovni delavci šole, mentorji dejavnosti, ravnatelj, starši in jih podeljujejo strokovni delavci, mentorji in ravnatelj.

2.5.1 Pohvala

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Ustna pohvala: Prejme jo učenec ali več učencev za prizadevnost pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti.

Pisna pohvala: Prejme jo učenec ali več učencev, ki je/so izpolnil/li najmanj enega od spodaj navedenih kriterijev:

- prizadevnost ter doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih in drugih dejavnostih šole,
- pozitiven odnos do dela, sošolcev, učiteljev in ostalih delavcev šole; prizadevnost na vseh področjih,
- samoiniciativno in ustvarjalno sodelovanje na različnih področjih,
- bistveno izboljššan učni uspeh,
- dosežen vidni rezultat na šolskih tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij,
- prizadevnost in učinkovitost dela v oddelčni skupnosti ali skupnosti učencev šole,
- opravljena bralna značka v domačem in tujem jeziku,

- prostovoljno delo, medvrstniška in medgeneracijska pomoč,
- za najbolje opravljeno aktivnost (skupina ali razred): največ zbranega papirja, najbolj eko razred ...

2.5.2 Priznanje

Priznanje podeljuje učencem ravnatelj šole in sicer za delo oz. dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali prispeva k ugledu šole.

Priznanje prejme učenec za:

- večletno prizadevnost in doseganje rezultatov pri šolskem delu,
- sodelovanje v pevskem zboru vseh 9 let,
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana na šoli in veljajo za območje celotne države,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih,
- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu.

Izreka jih organizator tekmovanja, podeljujejo pa se javno ob zaključku šolskega leta.

2.5.3 Nagrada

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali dejavnostih šole. Za uspešno 9-letno opravljeno bralno značko se posameznikom podeli knjižna nagrada.

Priznanja in nagrade podeljuje ravnatelj ob zaključku šolskega leta na slavnosten način.

Pohvalo s knjižno nagrado prejme učenec 9. razreda, ki je vsa leta opravil bralno značko.

Priznanje s knjižno nagrado prejme učenec, ki ima nadpovprečen učni uspeh od 3. do 9. razreda (več kot 80% odličnih ocen in vzorno vedenje).

Nagrada šole prejme učenec, ki izpolnjuje vse spodaj naštetе kriterije:

- ima nadpovprečen učni uspeh od 3. do 9. razreda (povprečno oceno nad 4,5 in vzorno vedenje).
- ima spoštljiv odnos do vseh ljudi,
- je pomagal sošolcem pri učenju,
- se je udeleževal tekmovanj ter na njih dosegal vidne rezultate,
- je sodeloval na različnih natečajih, raziskovalnih nalogah ...

Nagrada župana občine Komen prejme, na predlog učiteljskega zbora, **najuspešnejši učenec 9. razreda**, ki že izpolnjuje vse kriterije za nagrado šole in se odlikuje tudi na drugih, izvenšolskih področjih.

2.6 VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni postopki obsegajo posledice kršitev pravil šole. Uporabljajo se, kadar učenci kršijo interne dokumente šole (Hišni red, Pravila hišnega reda, Vzgojni načrt) Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

2.6.1 Vzgojni postopki

Pogovor učitelja z učencem

Učitelj učencu razloži kršitev in zapiše zaznamek o svojem pogovoru z učencem.

Pogovor razrednika z učencem

Učitelj, ki je zaznal kršitev, seznaní razrednika učenca.

Razrednik ustno opozori učenca, da je kršitev v nasprotju s pravili šolskega reda in ga seznaní z ukrepi v primeru ponovitve kršitve. Razrednik zapiše zaznamek o svojem pogovoru z učencem.

Razrednik obvesti starše

Razrednik pošlje pisno obvestilo o vzgojnem ukrepu staršem, v katerem navede učenčevo kršitev. Če razrednik v roku treh delovnih dni ne prejme podpisane vsebine ali dvomi, da so jo resnično podpisali starši kršitelja, obvesti starše s priporočeno pošto.

Pogovor razrednika s starši

Razrednik se s starši ustno ali pisno dogovori za sestanek, ki mora biti v prostorih šole. Razrednik se, ne glede na izid pogovora, samostojno odloči za ukrep, ki ga bo izrekel kršitelju. Po pogovoru razrednik zapiše zaznamek – v eAsistentu.

Pogovor šolske svetovalne službe, razrednika, vodstva šole in učenca s starši

Razrednik koordinira termin pogovora z vsemi sodelujočimi. Na podlagi načela kontradiktornosti (z obojestranskimi izjavami) se razčisti konkretno dejansko stanje kršitve. Pogovor razrednik zapiše v zapisnik. Podpišejo ga vsi udeleženi, ki prejmejo izvod tega zapisnika.

Postopek izrekanja vzgojnega opomina

Postopek je predpisan v zakonodaji - gl. Zakon o osnovni šoli.

Komisija izdelava individualiziran vzgojni načrt

Restitucija (povračilo škode) omogoča ustvarjalno soočanje z neustreznim ravnanjem in vedenje, ki je na ta način tudi priložnost za učenje novih vedenj in popravilo napak. Poravnava škode je postopek poravnave povzročene škode z delom ali kako drugače. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Splošna temeljna načela restitucije so:

- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.
- Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.
- Oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.
- Spodbuja pozitivno vedenje, in ne obrambnih vedenj kot so kritika in kazen, ter poudarja vrednote.
- Ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem.

Ukrepi v postopku restitucije:

V postopku restitucije ukrepi niso vnaprej določeni, potrebno jih je smiselno povezati s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.

Povzročitelj škode se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.

Strokovni delavci predvsem spodbujajo, usmerjajo in spremljajo proces restitucije. Ta je končan, ko oškodovanec potrdi, da je zadovoljen s poravnavo in ko povzročitelj tako na čustvenem in miselnem nivoju sprejme svoje ravnanje kot nekaj, kar je dolžan storiti, če prej z nepremišljenim ravnanjem povzroči kakršnokoli škodo.

Mediacija je namenjena vzpostavljanju nove kulture odnosov v šoli. Predstavlja velik izziv in priložnost. Predstavlja tudi enega od ključnih elementov za vzpostavljanje pozitivne šolske klime. Mediacija v šoli spodbuja pozitivno komunikacijo, uči mladostnike sprejemanja odgovornosti, povečuje socialno opremljenost mladih ter osvešča o pomenu pomembnih družbenih vrednot, kot so nenasilna komunikacija, pravičnost, spoštovanje, poštenje, sožitje, mirno in kakovostno sobivanje itd.

Mediacija je postopek, v katerem se osebe, ki so v sporu, ob pomoči tretje osebe (mediatorja) pogovorijo ter ugotovijo, kje so točke njihovega spora, si izmenjajo stališča, izrazijo svoja mnenja, ideje, težave in strahove ter skušajo najti rešitev, ki bo ustrezna za vse v sporu. V mediaciji prevzmeta sprti strani sami odgovornost za razrešitev nastalega konflikta. Proces mediacije vodi in usmerja mediator, ki je zaupna in popolnoma nevtralna oseba (strokovni delavec šole) in je ustrezno praktično in teoretično usposobljen.

Postopek pred tričlansko komisijo (Oseba, ki je ugotovila kršitev, za katero je predviden postopek pred tričlansko komisijo, obvesti ravnatelja. Ravnatelj skliče tričlansko komisijo.)

- Tričlanska komisija prouči dejansko stanje. Po potrebi povabi prijavitelja in kršitelja, da povesta dodatne informacije, ki lahko komisiji pomagajo pri razreševanju zadeve. Kršitelj lahko poda izjavo izključno s pisnim soglasjem staršev, ki so lahko pri podajanju izjave prisotni.
- Tričlanska komisija opredeli težo kršitve. Kadar ne gre za najtežjo kršitev, predlaga ustrezen postopek, lahko pa tudi neposredno ukrep proti kršitelju. Pri tem mora upoštevati posebne potrebe, prištevnost in starost kršitelja.
- Če tričlanska komisija ugotovi, da je kršitev najtežje vrste, zadevo nemudoma odstopi pristojnim institucijam.
- Svoje ugotovitve komisija zapiše v zapisniku, ki ga pošlje ravnatelju šole, kršitelju in njegovim staršem.

Odstop obravnave kršitve pristojnim institucijam

Oseba, ki je ugotovila kršitev ali prejela obvestilo o kršitvi, seznanjajo vodstvo šole in pokliče pristojno institucijo. Pristojna institucija prevzame vodenje postopka. Šola mora na zahtevo institucije zagotoviti svoje sodelovanje z institucijo.

2.6.2 Vzgojni ukrepi

- Opravljanje neopravljenih obveznosti po pouku.
- Razgovori po pouku v zvezi z reševanjem problemov.
- Odvzem predmetov, ki ne sodijo v šolo.
- Razgovori pri razredniku, svetovalni službi in ravnateljici.
- Sprememba sedežnega reda.
- Zamrznitev nekaterih pravic, ki so povezane s kršitvami pravil šole, s pridobljenimi statusi učencev, ugodnostmi, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov ...
- Povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli, a ne pri pouku.
- Kadar učenec pogosto ogroža varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, tabori, šole v naravi ...), šola poskrbi za dodatno spremstvo ali pa se za takega učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.
- Odstranitev učenca od pouka je mogoča, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim opozorilom (razen v primeru, ko gre za učenca s posebnimi potrebami na področju vedenja). Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih meja, sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku. Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom strokovnega delavca, ki ga določi ravnatelj oz. pri učitelju, ki je tisto uro prost in ga k njemu napoti učitelj, ki ga je poslal od pouka. Strokovni delavec mu lahko pomaga pri reševanju problema, zaradi katerega ni pri pouku. V primeru odstranitve učenca od ure pouka, mora učitelj, ki ga je napotil iz razreda, z njim opraviti razgovor še isti dan, skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju. Učenec mora telefonsko takoj obvestiti starše o zadržanosti po pouku.
- Ugotovljeno namerno povzročeno materialno škodo mora učenec finančno poravnati ali povrniti v prvotno stanje. Če se povzročitelja ne najde, so soodgovorni vsi prisotni učenci.
- Pomoč hišniku, čistilkam, učiteljem, vrstnikom, javno opravičilo: učenec ima možnost opraviti dobro delo in se javno opravičiti v primeru storitve prekrška (neprimeren odnos do ljudi, živali, narave ali imovine ...).
- Odstop zadeve pristojni instituciji.
- Začasna premestitev učenca v drug oddelek (tudi med podružnično in matično šolo).

Šola lahko oblikuje in izvaja tudi druge vzgojne ukrepe. O vzgojnih ukrepih se vodijo ustrezni zapisi, ki ne vplivajo na vzgojne kazni.

2.6.3 Vzgojni opomini – administrativni ukrepi

60.f člen (Zakon o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13 in 46/16 – ZOFVI-K)

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi ali akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena ali ob težjih/naj težjih kršitvah.

Vzgojni opomin

Vzgojni opomin šola izreče za kršitve, ki so bile storjene v času pouka, dnevih dejavnosti in drugih organiziranih oblikah vzgojno-izobraževalne dejavnosti ter drugih dejavnosti, ki so opredeljene v letnem delovnem načrtu, hišnem redu, pravilih šolskega reda in drugih aktih šole, ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi, določeni z vzgojnim načrtom in pravili šolskega reda, niso dosegli namena.

V posameznem šolskem letu lahko učencu izreče učiteljski zbor vzgojni opomin največ trikrat. Če je bil učencu izrečen drugi vzgojni opomin v šolskem letu, mora šola obvestiti starše o tem, da lahko učenca po izrečenem tretjem vzgojnem opominu prešola na drugo šolo brez soglasja staršev, če učenec po treh vzgojnih opominih v istem šolskem letu in kljub izvajanju individualiziranega vzgojnega načrta onemogoča nemoteno izvajanje pouka ali drugih dejavnosti, ki jih organizira šola.

60.f člen ZOŠ določa izrekanje vzgojnih opominov, postopek izrekanja ter način izrekanja, obvestilo učencu in staršem, pripravo individualiziranega vzgojnega načrta.

Individualizirani vzgojni načrt učenca

Šola za učence, ki potrebujejo posebno pozornost in strokovno pomoč, oblikuje individualizirani vzgojni načrt učenca. Učenec, starši in strokovni delavci šole sodelujejo pri oblikovanju individualiziranega načrta učenca. Ta naj učencu pomaga doseči pozitivne spremembe v načinih zadovoljevanja lastnih potreb, upoštevanja potreb in pravic drugih (do nemotenega učenja in dela, varnosti ...), sprememb na področju učenja in vedenja. Pri tem je potrebno upoštevati posebnosti učenca. Kadar starši učenca niso pripravljeni sodelovati, oblikuje šola individualizirani vzgojni načrt brez njih.

Individualizirani vzgojni načrt naj vsebuje:

- jasen opis problema,
- jasen opis ciljev učenja in vedenja,
- načrt ustreznih pomoči učencu in posebnih vzgojnih dejavnosti,
- strinjanje učenca, staršev in delavcev šole o lastnih nalogah in obveznostih, ki izhajajo iz uresničevanja načrta,
- morebitne izjeme in odstopanja od dogovorjenih pravil,
- način spremljave izvajanja načrta,
- posledice uresničevanja oziroma neuresničevanja dogovorjenega.

Prešolanje na drugo šolo

V skrajnem primeru je posledica treh izrečenih vzgojnih opominov premestitev učenca na drugo šolo brez soglasja staršev. Odločitev o tem mora biti podprta s strokovnimi mnenji relevantnih služb in/ali organizacij.

Če se učenca prešola brez soglasja staršev, šola pred odločitvijo o prešolanju pridobi:

- mnenje centra za socialno delo,
- soglasje šole, v katero bo učenec prešolan,
- glede na okoliščine pa tudi mnenje drugih institucij.

Za učenca, ki se prešola na drugo šolo, individualizirani vzgojni načrt pripravi ta šola.

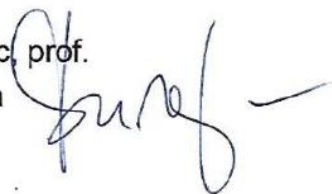
3. URESNIČEVANJE, VELJAVNOST IN UPORABNOST VZGOJNEGA NAČRTA

Za realizacijo Vzgojnega načrta šole so odgovorni vsi delavci šole. Vzgojni načrt je bil obravnavan na pedagoški konferenci dne 15. 4. 2024, na seji Sveta staršev dne 23. 4. 2024 in sprejet na seji Sveta šole dne 23. 4. 2024.

Vzgojni načrt začne veljati 1. 5. 2024.

Št.: 6006-3/2022/2
Komen, 25. 4. 2024

Dunja Perić, prof.
ravnateljica

Mojca Uhernik Pipan, prof.,
predsednica Sveta šole

